

TAQOMAKI ENA MISILA

E se bera ni yacova na yabaki 5 o luvemu?

- E rawa ni vakarerevaki sara na Misila, vakabibi vei ira na se bera ni yabaki 5.
- E tete totolo sara qai rawa ni vakavuna na niuonia se vakaleqa na mona.
- E rauta ni 1 ina le 10 na tamata era tauvi misila era rawa ni vakasa i valenibula.
- Dua na iwase lailai ni kisi era tauvi misila era vakaleqai kina.
- Ena vinakati me na cula vakarua ena itatarovi ni misila o luvemu me rawa ni taqomaki vinaka.
- Ena cula ena imatai ni ivakarau ni icula ni se qai vula 12, na kena ikarua ni sa yacova na ika 15 ni vula.
- Kevaka sa sivia na 15 na vula na nona bula o luvemu qai se bera tiko ga ni cula vakarua ena itatarovi ni misila, mo veivosaki kei nomu vuniwai se nasi.

Na cava na misila?

- Na misila e vakatetea na manumanu ni mate qai rawa ni veivakaleqai.
- E tete qori ni dua e vu se suru.
- E tekivu vakilai na ivakatakilakila ni mate ni dua e vu, suru savu na ucuna, tonawanawa na wai ni matana, qai lai laurai sara na tutubu ni yago ena mata qai dewa sara ina yago taucoko.

E veivuke vakacava na itatarovi ni misila?

- Na itatarovi ni misila, e kilai tale ga me itatarovi na MMR, e taqomaki ira na gone mai na tolu na manumanu ni matedewa– misila, mo kei na misila ni Jamani.
- E veivuke vakalevu na itatarovi ni misila. Ni dua sa cula oti ena imatai ni ivakarau, e rauta ni 95 na pasede ni tamata era na taqomaki mai na misila, ni oti e rua na ivakarau icula e 99 pasede era taqomaki.

Au na kila vakacava ke sa cula ena itatarovi ni misila o luvequ?

- Mo raica ke sa cula o luvemu ena nomu rai ena ivola ni Nodra Tiko Bulabula na Gone e Niusiladi (Plunket). Se veitalanoa kei nomu vuniwai.

E tiko beka na revurevu ena vakilai ke dua e tauvi misila?

- E dua na iwase lailai ni gone e rawa ni mosi na uludra, tauvimate bibi, veilecayaki (tauvimate) ra qai sega ni bula vinaka se wawale.
- Eso na gone e rawa ni tutubu na yagodra.
- Na kena revurevu e rawa ni dua ga ina rua na siga.

E rawa vua e dua na gone e sivia na yabaki 5 mera cula ena itatarovi ni misila ke se bera nira cula kina?

- O ira na sivia na yabaki 5, vakabibi o ira na toki mai Niusiladi nira sa gone levu, era na rairai se bera ni cula ena itatarovi ni misila.
- E bibi dina moni cula ena itatarovi ni misila se mani vakacava na yabaki ni nomu bula, ni dua na mate e rawa ni veivakaleqai, qai tete totolo.
- Kevaka o sega ni kila ke tauvi iko na misila, mo veivosaki kei nomu vuniwai.

Na cula ena itatarovi ni misila e rawarawa sara qai SEGA NI SAUMI

- E rawa ni cula SEGA NI SAUMI o luvemu vua na nona vuniwai.
- E levu na vanua ni volitaki wainimate era vakarautaka tale ga na itatarovi ni misila.

Mo veivosaki kei nomu vuniwai, Nasi ni Well Child Tamariki Ora se lai rai ena vanua ni volitaki wainimate mo kila eso tale na itukutuku.

Mo kila eso tale na itukutuku rai ena www.health.govt.nz/children-measles se qirita na Talevoni ni Bula ena **0800 611 116**